INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 3 april 1997

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

Efter 16 år

Göran Bernhoff lämnar Orrefors Kosta Boda

Vid styrelsemötet den 9 april meddelade Göran Bernhoff att han beslutat sig för att lämnaVD-posten i Orrefors Kosta Boda. Han kommer att tillträda en befattning som VD i Victor Hasselblad AB. Göran Bernhoff kommer att arbeta kvar som VD för Orrefors Kosta Boda AB, fram till dess ny VD utsetts.

Dagen innan det blev känt att Göran Bernhoff lämnar företaget, den 8 april, hade ledningen för Orrefors Kosta Boda samlat lokala media för information om dåtid, nuläge och framtid. Här följer ett sammandrag.

För första gången i Orrefors Kosta Bodas historia redogjorde var och en i ledningsgruppen för sitt område inför media.

- Vi arbetar nu med vår struktur in i 2000-talet, sa VD. Nu är vi inne i den mest omfattande strukturomvandling som någonsin gjorts i koncernen. Detta leder givetvis till en stor oro bland anställda. Prognosen visar nödvändigheten av produktionsminskning och med detta följer personalneddragningar.
- En stark förnyelsegrad i företaget är oerhört viktig. Detta innebär höga krav på kedjan Formgivning - Framställning - Försäljning och på våra kontakter med kund och konsument.

Vi syftar till en koncentration av verksamheten genom bland annat:

- Satsningen på Boda Utvecklingscentrum
- Samla den tekniska produktionen i Orrefors
- Större delen av den manuella produktionen koncentreras till övriga bruk
- Centrallager i Kosta
- Glasmålningen flyttas från Strömbergshyttan till Sandvik.

Härmed kommer man att få ett bättre kapacitetsutnyttjande i företaget.

I konkurrensen om konsumenternas pengar måste vi skärpa våra marknadsföringsinsatser.

Nya "annonsmanér" har tagits fram för båda varumärkena. Orrefors går ut med temat *igår - idag - imorgon*. Kosta Bodas annonser sätter fokus på hantverket."Swedish Craftsmanship".

Andra insatser är; i Sverige bl.a:

- utbildning av personal hos återförsäljare
- kampanjsamarbete med butikskedjor
- satsning på Internet
- utställningar och sponsring.

På exportmarknaderna sker bl.a följande:

- stärkt profilering av varumärkena
- butikssatsning
- Shop in shops i samarbete med Royal Copenhagen.

En försiktig optimism anas vid redovisningen av en försäljningsökning på 8 procent för första kvartalet i år. Den största ökningen har skett i USA.

- Orrefors Kosta Boda handlar om förnyelse och förändring. Vi är mitt uppe i den, sa Göran Bernhoff avslutningsvis.

Royal Copenhagen Samarbetets organisation

Det tekniska samarbetet med Royal Copenhagen (RC) fortsätter enligt den plan som upprättades under 1996. Arbetet är organiserat i fem olika arbetsgrupper, som identifierat ett flertal intressanta samarbetsområden.

Arbetsgrupp Förädling och Packning:

- Jämföra utrustningar för sprängning, kantning och kantvärmning.
- Undersöka huruvida det går att standardborra RCs karaffer.
- Orrefors Kosta Boda är intresserade av att ta del av RCs erfarenhet kring borstpolering.

Arbetsgrupp Personal:

• Utbyte av erfarenheter kring utbildning, personalekonomi, praktikutbyte, lönesystem och rekrytering.

Arbetsgrupp Logistik och Inköp:

- Samtransport av containrar till USA inleds under våren.
- Minska användningen av fyllnadsmaterial i förpackningar vid utleverans.
   Dessutom undersöks möjligheterna att samordna storlekarna på ytterförpackningar samt gemensamma köp av presentförpackningar.

Arbetsgrupp Råvaror och Ugnar:

- Utbyte av erfarenheter kring konstruktion och drift av degelugnar.
- Studera sambandet mellan driftsförhållanden och förekomst av lusor i kontinuerliga vannor.
- RCs glasrecept, som kallas RCC, undersöks för användning inom Orrefors Kosta Boda. Dessutom är RC intresserade av att studera vår fosfatopal.

Arbetsgrupp Produktionsteknik Hytta:

- Användning av nya material till anfångskulor förkortar omställningstider.
- Jämföra tillverkningskostnaderna i Sandvik och Holmegaard av RCs servis Fontaine.

Christoffer Sundgren

JUBILEUMSRAPPORT 2/97

Vad är sant och vad är falskt i historien? Det har vi väl litet till mans frågat oss, även när det gäller våra bruks historia. Inför Orrefors 100-årsjubileum vill Margareta Artéus att vi ska lära oss det som är bevisbart sant och kunna förmedla det till våra gäster och turister. Margareta hade samlat ett 25-tal personer från Orrefors och Sandvik och som har direktkontakt med besökare. Dessa fick information om planerade aktiviteter under jubileumsåret. Informationen hölls i Gästvillan och husfrun, Kerstin Olofsson visade runt i det vackra huset, som har en mycket intressant historia.

- Ytterväggarna är byggda av timmerstockar som kommer från en medeltida kyrka i Älghult. Denna revs på 1600-talet och stockarna måste vara av en enastående kvalitet, då huset byggdes först i början av 1800-talet. Det sägs att kyrkspöket följde med stockarna och huset har en speciell attraktion i "Vita frun". (Sant eller falskt?) Huset var bostad för brukets direktör fram till 1952 då Johan Beyer och hans familj flyttade ut. Sedan dess har brukets gäster fått njuta av Gästvillan, berättade Ingrid Dahlgren, den förra husfrun.

Gästvillan fyller en viktig roll i marknadsföring och PR. Kerstin berättar om runt 2000 övernattande gäster per år och ett mycket större antal måltider serverar man här. Fibben Hald får, som speciell gäst, alltid bo i sitt blå-vita pojkrum med utsikt över parken, när han besöker Orrefors.

Vi är med på flera fronter när

Kalmar firar 1997

Genom tidningar och press har vi alla säkerligen uppmärksammat att Kalmar under 1997 firar att det är 600 år sedan den så kallade Kalmarunionen mellan de nordiska länderna ingicks.

Ett mycket ambitiöst program med allehanda festligheter och evenemang genomförs och som vi tidigare kunnat läsa om i vår personaltidning är Orrefors Kosta Boda även delaktiga som s.k lokal sponsor.

Vårt engagemang är koncentrerat till besöken av de nordiska statsöverhuvudena i Kalmar den 14 - 15 juni. Det är för övrigt en unik händelse att samtliga dessa samlas samtidigt med anledning av ett historiskt jubileum.

I samband med detta besök kommer statsöverhuvudena att erhålla en minnesgåva från jubileet av Kalmar stad och det är här vårt deltagande kommer in i bilden. Gåvorna kommer att vara praktpjäser i glas designade av fem av våra formgivare, där var och en på sitt eget sätt tolkat innebörden av detta jubileum.

Följande formgivare har fått den spännande uppgiften att designa en praktpjäs till ett statsöverhuvud:

Göran Wärff

HM Kung Carl XVI Gustaf

Erika Lagerbielke

HM Dronning Margarethe II av Danmark

Monica Backström

Kong Harald V av Norge

Jan Johansson

President Olafur Ragnar Grimsson, Island

Lars Hellsten

President Martti Ahtisaari från Finland

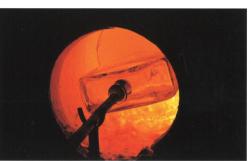
Utöver denna händelse kommer vi även att vara med inom glasdelen av den stora nordiska designutställning som äger rum på slottet i Kalmar under sommarmånaderna.

Lars Westman

Svenska Handelskammaren - glaskoggen.

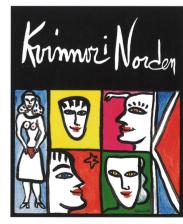
Sedan ett par år tillbaka, skänker Orrefors Kosta Boda en sandgjuten glasbåt, en kogg* av Bertil Vallien till Sydsvenska Handelskammaren. Den överlämnas under de så kallade Hansa Business Days till en person som haft stor betydelse för handelsutbytet runt Östersjön. I år är Hansa Business Days förlagda till Kalmar. HM Drottning Silvia inviger den 22 april hansadagarna och Dr Hans Cavalli-Björkman överlämnar koggen till en, ännu ej namngiven dam.

* Kogg - medeltida tremastat handelsfartyg med kastell i för och akter. (Ur Bonniers svenska ordbok).

En praktpjäs blir till i hyttan.

Ulrica Hydman-Vallien har gjort logo, affischer och brevmärken för kvinnoveckan 20-25 maj, "Kvinnor i Norden".

En folder om festivalprogrammet, som startar den 2 maj, kan rekvireras från Unionskansliet i Kalmar, tel 0480-832 92.

Ny företagssköterska i Orrefors Sedan 19 verkat p golfturn Chrysle

Vid årsskiftet ersatte *Ingrid Strömqvist* den tidigare företagssköterskan, Marianne Sandin som gick i pension. Du kan träffa Ingrid i träningslokalen intill f d dekorsliperiet varje tisdag kl 08.30 - 09.00.

Ingrid kommer närmast från andra arbetsuppgifter på Företagshälsan i Nybro, där hon arbetat sedan 1990. Tidigare jobbade hon bl a på Länssjukhuset i Kalmar.

- Efter många års yrkeserfarenhet inom vårdsektorn, växte med tiden mitt intresse för hur man kan skapa bättre förutsättningar för människor, beroende på hur deras arbetsmiljö - och även deras fritidssysselsättningar ser ut. Det gäller också att kunna se helheten hos individen, såväl på arbetsplatsen som

Gnistrande pris

Sedan 1987 har Orrefors tillverkat priset till vinnaren i golfturneringen Bob Hope Chrysler Classic. Den handslipade trofén, som är formgiven av Jan Johansson, har en graverad karikatyr av Bob Hope på ena sidan.

Årets tävling gick i Palm Desert, Kalifornien och vanns av John Cook.

Priserna till vinnarna i amatör-

klassen utgjordes av vaser och skålar ur serien Sofiero. Dessutom fick varje deltagare en Odyssey brevpress med Bob Hope Classic logo.

-Vårt mål är att när var och en av dessa hundratals deltagare, tänker ge bort affärs- eller personalgåvor, skall de tänka Orrefors, säger man från dotterbolaget i USA.

på fritiden och därigenom kunna motverka ohälsa, säger Ingrid. Sedan omkring 1 år är Ingrid bosatt i Klerkeboda, mellan Målerås och Gullaskruv, där familjen håller på att renovera Ingrids barndomshem. I övrigt ägnar hon den knappa fritiden åt att hänga med de tre sönerna på deras hockeymatcher, men när renoveringen är klar kommer säkert staffli och penslar fram igen, eftersom Ingrid då och då förfärdigar en och annan oljemålning.

Vi önskar Ingrid välkommen till arbetet med oss på Orrefors glasbruk!

Ann-Marie Johansson

Här står årets vinnare, John Cook, med priset, en Orreforsskulptur. Ja, han fick en Chrysler Sebring JXi Convertible också och lite bensinpengar, närmare bestämt 270 000 dollar.

Bok om mat

I en nyutkommen bok från Informationsförlaget har de välkända traktörerna Kicke Sturesjö och Ulf Lindqwist bl a beskrivit och matpresenterat

- Hyttsill med Göran Bernhoff, Kjell Engman och Lars Hellsten.

Tidigare har följande personer presenterats med reportage i Aftonbladets söndagsbilaga:

- Erika Lagerbielke
- Anne Nilsson
- Martti Rytkönen och många av Sveriges mest kända människor.

Den vackra boken **GÄSTA-BUD** finns att köpa i shopparna i Orrefors och Kosta. Pris: 345 kr. *M Artéus*

Aktiviteter

Nytt förStockholm

Nu släpper vi in allmänheten i våra stockholmsutställningar. Första försöket med en utställning "mellan butik och galleri" görs i Kosta Boda på Norrlandsgatan i Stockholm. *Gunnel Sahlin* inleder här sitt nya glasdecennium med *Infusioner*. "Experimentella avkok eller upplösning av vätskor genom värme", säger hon själv. Vernissage den 24 april. Utställningen står till den 17 maj.

Utställningslokalen har fått en ny, spännande utformning av *Cornelis Janssen*. Passa på och gör ett besök om Du kommer till huvudstaden. Öppet tisdag - fredag 12-17 lördag 11-15 Söndag och måndag stängt.

Handgjutning i Orrefors

Genom facken har Orrefors glasbruk blivit tillfrågat om man vill vara med i en landsomfattande dokumentering av händer.

Det är en konstnär som besöker företag och väljer ut några personer och gör avgjutningar av deras händer. Det blir en bildberättelse om händers historia, kompletterad med texter. Ett spännande och ovanligt projekt, som utmynnar i en utställning som sedan vandrar runt till de företag som deltagit. På Nordiska Kristallmagasinet i Stockholm finns konstglas av *Helén Krantz* och *Martti Rytkönen*, ca 3 veckor framåt

*Per B Sundberg*s konstglas finns hos Olle Olsson Huset, Hagalund utanför Stockholm.

Anna Ehrners utställning "Mångfald" finns nu i Utställningshallen i Kosta, där den står under våren. Den har tidigare kunnat beses på Smålands museum.

Monica Backströms "Huldror och frökapslar" finns på galleri Arioso i Stockholm t o m 10 maj

Erika Lagerbielkes "Kollektion 15" vandrar vidare. Nyss kommen från Japan, visas den hos Duka Carl Anders i Helsingborg för att i maj finnas på Rosenthal i Köpenhamn under v 18.

Kundbesök

Som vanligt, under våren, kommer mycket besök till oss. Våra agenter ute i världen reser hit tillsammans med sina kunder, för att se och uppleva produkter och miljö. Under april får vi besök av Mercantile från Tyskland, Lifestyle och Atrium, Schweiz, Michelini, Italien, Dexam, England m fl. De utländska kundbesöken fortsätter sedan ända in i juni månad.

Cirkus Prinsessan

Hos bröderna Bronett och Cirkus Scott, tävlar, för tredje året i rad, världens främsta kvinnliga cirkusartister om titeln "Cirkusprinsessan". Årets pris är formgivet av *Gunnel Sahlin*. Gunnel sitter

också med i juryn. Tävlingen pågår under cirkusföreställningar den 17-30 april med prisutdelning lördagen den 26 april. Gunnel är en stor cirkusälskare. Spänningen och färgerna tilltalar henne mycket och hon har skapat en vas i en härligt mustig, gul färg.

Text: Barbro Åkemark/BO Foto: Weine Franzén Duka Aveny och Svenskt glas skyltar under tävlingen på temat Cirkus, Kosta Bodaprodukter av Gunnels design.

Orrefors veteraner 1997

Från vänster: Gert Thelin, Orrefors, Roy Karlsson, Sandvik, Ingegerd Johansson, Mona Thelin, Thomas Lindgren och Sievert Nilsson, Orrefors.

- Det är mycket tack vare trogna och lojala medarbetare som företaget har kunnat anpassa sig till skiftande förutsättningar - klarat kriser och nått framgångar, avslutade Göran Bernhoff sitt tack till jubilarerna.

Foto: Per Larsson

Vid en lunch i Gästvillan hyllades under traditionella former, de personer från Orrefors och Sandvik, som under 1996 uppnått 25 anställningsår i Orrefors Kosta Boda AB.

Hedersgåvan, den av Olle Alberius formgivna, slipade kristallskålen i elegant schatull, överlämnades av Göran Bernhoff. Han erinrade om de förändringar som jubilarerna upplevt under sina år i företaget.

Dorothy Israelsson och Anders Nylander, Orrefors, Lilian Gunnarsson, Sandvik,

ÖVERGRIPANDE MILJÖMÅL

I nr 1/97 var vår MILJÖPOLICY införd. Här presenteras nu de ÖVERGRI-PANDE MILJÖMÅL som har satts upp för vår verksamhet:

- 1. Användningen av giftiga råvaror och giftiga kemikalier skall minska
- 2. Mängden restprodukter skall minska.
- 3. Resursförbrukningen skall minska, i första hand avseende:
  - a) energi
  - b) vatten
- 4. Mängden CO₂-utsläpp skall reduceras till 1990 års nivå samtidigt som icke fossila bränslen skall eftersträvas.

Hasse på Nobelfest!

I Japan fick Hasse Ljungdahl dra på sig smokingen när han blev inviterad till en kopierad Nobel-fest i Sapporo. Här med Alfreds sentida släkting, Mikael Nobel.

Ute i vida världen Sydamerika och ...

Nästan hela mars har **Hasse Mattisson** kuskat omkring i det väldiga Sydamerika. Det mesta arbetet på resan har gått ut på att skapa kontakter för att utöka våra varumärkes närvaro i dessa länder. Sydamerika anses som en mycket stor potential för oss - i paritet med Asien. Vårt företag har sedan tidigare samarbete med en fast representant, St James, Sao Paulo, som svarar för våra kontakter i Brasilien.

Säljturnén började med besök i Sao Paulo. Därefter följde Montevideo i Uruguay, där Hasse skapade förutsättningar för en ny affärskontakt.

I Buenos Aires, Argentina, är en kontakt nu upprättad med ett större varuhus, som arbetar med produkter där vårt sortiment kommer att höja statusen.

För Peru, Equador och Colombia samarbetar vi med Bay Distributors, vars representant Jorge Dornelles följde Hasse på resan genom Peru, Equador och Colombia.

- Jag är mycket imponerad av de eleganta gallerior och de exklusiva butiker som finns här, säger Hasse. Våra produkter kommer att säljas i en mycket tilltalande omgivning. Som exempel kan jag nämna en juvelerarkedja "Sterling Joyeros" med fyra butiker i Bogotá, som också har kristall- och presentavdelning. De säljer redan nu ett litet Kosta Boda-sortiment som man nu gör en uppfräschning av, samtidigt satsar man också på Orrefors-produkter.
- Brasilien är en marknad som vi måste jobba hårt på, säger Hasse. Landet räknas som världens åttonde ekonomi och dess 35 milj invånare har en köpkraft i paritet med vår svenska.

...Asien

8 länder på 3 veckor! Det blev en häftig start för Eva Hedberg på första resan med Orrefors Kosta Bodas portfölj.

De första två veckorna reste hon tillsammans med Hasse Ljungdahl, som introducerade Eva hos våra representanter och samarbetspartners i Asien.

Vår största marknad på denna kontinent är **Japan. D**är besöktes 3 viktiga städer. I Japan säljs våra produkter genom agent och distributör, **Osawa**. I **Sapporo**, på Sapporo Park Hotel deltog Eva och Hasse i invigningen av en Nobelutställning som hade arrangerats i samarbete med Nobelstiftelsen och Nobelmuseet i Karlskoga. Där fanns givetvis Orrefors nobelglas uppdukade. På kvällen deltog Hasse i en rekonstruerad nobelmiddag på hotellet. (Se bild på motstående sida).

I **Nagoya**, på varuhuset Matsuzakaya, hade man, i samband med en stor utställning "The Vikings and thier Descendants" ordnat en "Sweden Fair". Där hade Orrefors Kosta Boda en prominent plats.

I **Tokyo** har vi som bekant två egna gallerier.

Erika Lagerbielkes *Kollektion 15* ställs ut 2 dagar i vårt galleri i Marunouchi och 2 dagar under nyöppningen av vårt ombyggda galleri i Roppongi

Efter Japan följde **Korea**

där vi har en ny representant.- Här finns utvecklingsmöjligheter om bara den politiska situationen inte lägger hinder i vägen, säger Eva.

- I **Taiwan**, Taipei, har vi en representant med en mycket fin butik och ett stort galleri. Han är intresserad av att utöka hela sin verksamhet och bör då kunna ge större utrymme åt Orrefors och Kosta Bodas produkter.
- Mr Wu är även vinimportör och han lovade att prova Merlot-glaset för sina vintester. För övrigt fanns här en underbar utställningslokal, där vi hoppas på en utställning i framtiden.

I **Indonesien** har vi en representant i Djakarta, som har ett elegant showroom i 3 våningar plus

Forts på sidan 8.

Asien

Forts från sidan 7 en butik. Här säljs de kända märkena som har anknytning till vår bransch. Härifrån fortsatte Eva ensam resan till **Malaysia**, **Tailand** och **Hongkong**.

- Intensivt, säger Eva och mycket rå fisk på matsedeln och t o m rå kyckling.
- I. Asien finns potential, men vi måste driva på och stötta upp våra kontakter. Varumärkeskännedomen är inte stor i dessa länder. Om vi kunde komma därhän att varumärkena Orrefors och Kosta Boda blev riktiga "trendare" i Japan, skulle affärerna sätta fart. - Nästa - Kina, sa Eva, där finns

PERSONAL

en jättemarknad, som vi bör

undersöka.

Inga Bandelow, Kosta Bodas turistshop i Strömbergshyttan, slutade med pension den 28 februari.

Alvar Westerlund, mekaniska avdelningen i Orrefors, slutade med pension den 11 april

Tack för värdefulla arbetsinsatser!

En medarbetare och arbetskamrat har avlidit.

Emerik Sillo, som arbetat i träformverkstaden i Orrefors avled den 4 mars.

Vi minns goda insatser och gott kamratskap.

Saknaden är stor i företag och bland arbetskamrater.

Revision ISO 14001

Då har det varit dags för revision igen. Ni tycker antagligen att det är revision väldigt ofta. Vi skall väl försöka reda ut begreppen lite:

- *I slutet av mars genomförde vi årets första omgång av internrevisioner. Den omfattade både kvalitetsledningssystemet ISO 9001 och miljöledningssystemet ISO 14001. Våra egna, interna revisorer gick då igenom hela företaget. Numera ingår även Anders Davidsson i de olika revisionsteamen.
- *Samtliga enheter har nyligen också haft besök av Intégrias revisiorer (samma certifierare som vi sedan tidigare har anlitat för ISO 9001). De kollade upp oss mot standarden ISO 14001 miljöledningssystem inför vår certifiering.

Våra dotterbolag Glasma AB och Glasriket Restaurang och Kafé AB får också besök av revisorerna. Dessa två bolag skall också genomgå förrevision mot standarden ISO 14001.

Syftet med denna typ av revisioner är att avslöja svagheter och brister i systemet och att följa upp hur systemet fungerar i praktiken, så att målen nås och ständiga förbättringar genomförs. Revisionena skall sedan bara utföras två gånger per år.

Nu är den här, Orrefors Kosta Bodas **MILJÖHANDBOK**. Boken har tagits fram genom samarbete mellan våra olika

MILJÖSKOLA, del 2

NO₂ = Kväveoxider

Utsläppen av kväveoxider kommer från alla typer av förbränning. Luftens kväve oxideras vid smältning, invärmning och uppvärmning av fastigheter till kväveoxider.

Förutom detta bildas kväveoxider genom avgång av nitrater från glassmältan.

NO₂ bidrar både till den tilltagande försurningen av mark och vatten och till övergöd-ningen av desamma. Till övergödningens negativa effekter hör framför allt igenväxningen av sjöar och vattendrag, gift-algblomningar och döda sjöbottnar på grund av syrebrist.

NO₂ bidrar även till bildandet av marknära ozon. Förutom de hälsoproblem som uppkommer i samband med marknära ozon är direkta hälsoproblem med anledning av kväveoxidutsläppen små. *Anders Davidsson*

avdelningar och är uppbyggd efter kraven i standarden "SS-EN ISO 14001" miljöledningssystem. Även **KVALITETSHANDBOKEN** har gjorts om litet för att anpassas mot miljöhandboken.

Nu är det upp till oss att leva som vi har sagt att vi gör!

Jan-Olof Harmander/ AMJ